

1087

TOSAMA

PEŠENGA MATERIALA

GLASILO DELAVCEV TOSAME

61230 DOMŽALE

KNJIŽNICA DOMŽALE
61230 D O M Ž A L E

Tosama

IZHAJA OD OKTOBRA 1965 · ŠT. 1 · JANUAR 1989 · LETO XXIV

Petra PRIMOŽIČ

8.a razred OŠ Martin Koželj, Dob:

**NAŠIM ŠOLARJEM
VESELE POČITNICE**

VSEM OTROKOM SVETA - MIR

Najlepše, kar lahko otrok ima,
sta starša - očka in pa mamica;
in da se lahko brezskrbno igra -
tudi mir, svoboda.

O, ko bi vsaj povsod tako bilo,
a vendar ni tako.
Po svetu veliko otrok še lakoto trpi,
drugod spet kruh v kanti za smeti leži!

Bilo bi lepo, če bi se kakor otroci
tudi odrasli razumeli vsi.

Zatorej proč z orožjem, lakoto, trpljenjem,
pričnimo z novim in lepšim življenjem;
za radost, srečo in veselje
vsi ljudje sveta bi morali skrbeti
in kot ena družina zaživeti.

V TEJ ŠTEVILKI:

- **Srečno:**
 - Ocena lanskega leta v telegrafskem stilu
- **Po oddelkih:**
 - Sanitetna konfekcija
- **Novo:**
 - Računalniki delajo za nas
- **Vprašali ste:**
 - kako napredujejo dela na našem gradbišču?
- **Aktualno**
 - Tri reforme
- **Razmišljamo:**
 - Prometna varnost na notranji in zunanji strani naše ograje
 - Zima, zima bela...
- **Kulturni kotiček:**
 - Gledališki abonma v sezoni 88/89
 - Vabilo šolarjem v Knjižnico Domžale
- **Rekreacija**
 - Tosamovci - razgibajmo življenje

O Bog, daj da bi vedno
želel več kot izvršim!

(Michelangelo)

Srečno

Nastopilo je leto 1989

Staro leto se je že prevesilo v novo, želje, da bi bilo le-to zdravo, veselo, boljše ali pa vsaj tako kot lansko, pa ostajajo. Objavljamo še nekaj želja naših sodelavcev, ki jih zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli uvrstiti v decembrsko številko

TONČKA JANČIK - sanitetna konfekcija

»Če bo letošnje leto takšno kot je bilo lansko, bo čudno. Sploh na političnem in gospodarskem področju«, je povedala Tončka, ki je v Tosami zaposlena štirinajst let, od tega tri leta dela na sterilizaciji v sanitetni konfekciji. Pravi tudi, da ni več takšne povezanosti med sodelavci v oddelku, ker so jih preveč ločili med seboj. Dela je sicer dovolj in upa, da tudi ne bo slabše.

ZVONE ŽAVBI, PETER KOČAR IN SANDI MENCINGER - sanitetna konfekcija

Vsi trije fantje, dva od njih že moža, želijo, da bi bilo leto 1989 vsaj takšno kot lansko. »Človek mora biti vedno optimist« pravi Zvone in pri tem še pove: »Za svojo prvo plačo sem dobil 1.050 l bencina, sedaj pa...« Dela pravijo, da imajo dovolj in to različnega. Kakih hujših lomov na strojih sicer ni, vedno pa se najde kaka napaka.

Majda

IVANKA PEVC - natikalka v tkalnici gaze

»Leto 1988 je bilo težko na vseh področjih. Plače nizke, cene pa vsak dan višje. Težave sem imela tudi z zdravjem, mučijo me bolečine v hrbtenici. Zato sem se že skoraj dokončno odločila za predčasno upokožitev letos spomladi. Doma imamo manjšo kmetijo, tako da se že kar veselim, da mi ne bo treba več na delo v tovarno

Zdenka

Zaradi prostorske stiske v prejšnji Tosami nam je ostalo tudi nekaj odgovorov na našo anketo »kako preživimo zadnji delovni dan v službi.« Prislunimo jim:

- Spominjam se leta nazaj ko smo v ekspeditu delali inventuro. Ko je bilo delo opravljeno, smo vsi skupaj posedeli, dobili sendviče in vroč čaj. Takrat, ko še ni bilo jedilnice, je bila ta malica nekaj posebnega in je meni ostala v zelo prijetnem spominu.
- Vedno izkoristim praznovanje. Razveselim se vsakega voščila, nazdravim svojim sodelavkam, sodelavcem, popijem šilce zdaj tu, zdaj tam, da nisem v rožicah poskrbi kuhinja, kjer si napolnim želoдец z obilno malico, nato pa takoj, ko je dovoljeno, švigнем domov. Tako se izmaknem najbolj težavnim novoletnim figuram in slinastem poljubu, pri katerem ti veselje zamira.
- Šele dve leti sem zaposlena; lansko leto je bil zadnji delovni dan dolgočasen. V oddelku smo malo posedali, spili požirek pijače, pa vseeno ni bilo sproščeneга vzuđuja.

Vida

OCENA LANSKEGA LETA V TELEGRAFSKEM STILU

A kakšno je bilo? Vsega po malo...

Izvoz smo sicer presegli....

...bilo pa je cel kup drugih težav.

Ampak rešitev se vedno najde.

Res je, tudi jaz tako mislim.

No, pa srečno!

Po oddelkih

SANITETNA KONFEKCIJA

bila in bo tudi ostala eden od ključnih oddelkov Tosame

Vsak, ki je v Tosami zaposlen že več let, je lahko seznanjen z dejstvom, da je sanitetna konfekcija eden od oddelkov, v katerem se proizvajajo predvsem izdelki, ki se uporabljajo v bolnišnicah in lekarnah. Kdor se je podrobneje seznanil z razvojem tovarne, je lahko ugotovil, da ta oddelek obstaja že toliko časa, kot stoji tovarna.

Konfekcija je rasla skupaj s širitvijo tovarne, tako da so se iz nje razvili novi oddelki in to leta 1965 oddelek cigaretne filtre ter leta 1978 otroška konfekcija. Poleg tega lahko zapišemo, da so spremembe v organizaciji in delitvi dela pogojevale, da so posamezni oddelki t.j. tkalnica ovojev in mikalnica dopolnjevali svoj proizvodni program in zaključevali proizvodnjo izdelkov s tem, da so sčasoma prevzeli končne faze konfencioniranja izdelkov iz konfekcije. Torej kar pestra preteklost za oddelek, ki šteje trenutno 138 zaposlenih.

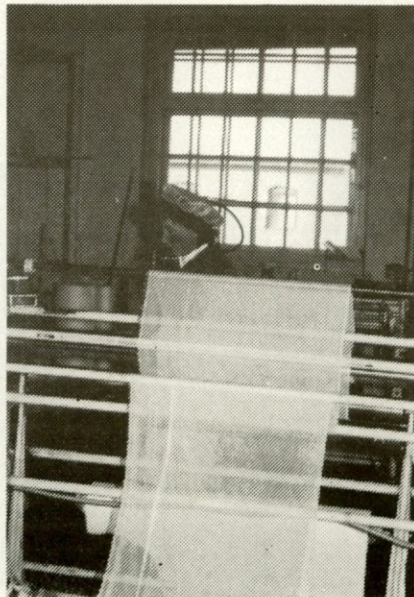
Tudi spretni roke so še potrebne

Na sedanji lokaciji sanitetna konfekcija obratuje že 10 let. Pestra zgodovina tega oddelka se bo nadaljevala tudi v prihodnosti, saj se bo večina izdelkov proizvajala v novih prostorih, ki nastajajo ob stavbi tkalnic.

Večkrat omenjamo, da bo proizvodnja sanitetnih izdelkov na novi lokaciji organizirana po pravilih dobre proizvodne prakse. Novi pogoji proizvodnje bodo zahtevali bistvene in korenite spremembe v načinu dela in mišljenju, tako da bo marsikdo težko sprejemal novosti, ki bodo sledile.

V letošnjem letu sanitetna konfekcija izpolnjuje delež letnega plana. V enajstih mesecih leta 1988 je plan izpolnjen z indeksom 100. Rezultat je ugoden, če vemo, da je delež letnega plana za to obdobje izpolnjen poleg tega oddelka le še v tkalnici širokih tkanin, belilnici in pripravljalnici.

Ugotavljamo, da je delež letnega plana (11 mesecev) v sanitetni konfekciji presežen pri sterilni gazi, mul rezanih ovojih, ovojih za prvo pomoč, organtinu ter knjigoveškemu platnu, tosamoplastu in microporu. Ostale skupine izdelkov ne dosegajo deleža letnega plana.

Rezanje gaze

Vodja oddelka Lojzka Hribar

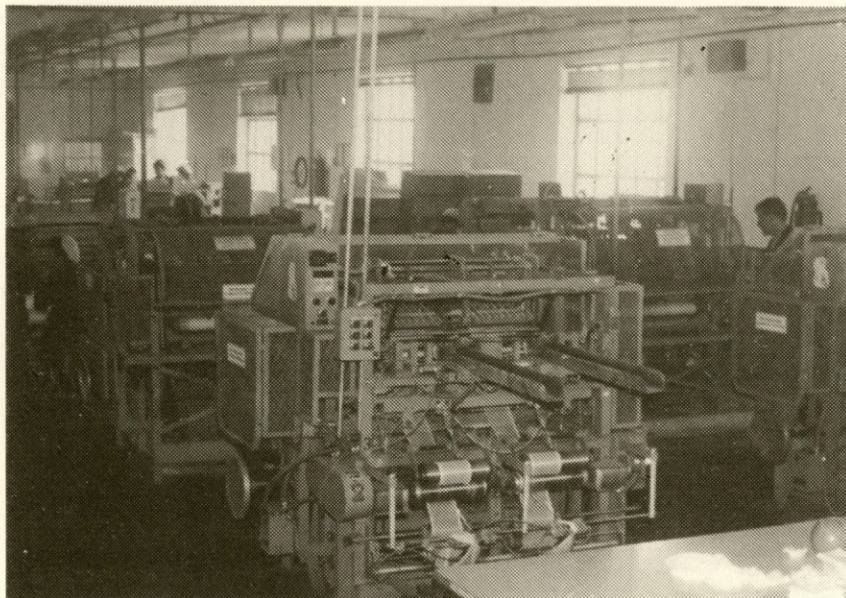
Vzroki so predvsem v občasnem pomanjkanju beljenih tkanin ter v nižjih zahtevah v okviru operativnega planiranja, kar je pogojevala spreminjajoča se situacija na tržišču.

Sanitetna konfekcija je oddelek, ki že vrsto let prispeva svoj delež k izvozu izdelkov. Čeprav se je v letošnjem letu nekoliko zmanjšala proizvodnja kompres za izvoz na nemško tržišče, smo zmanjšanje nadoknadili s povečano prodajo bolj ali manj konfencionirane gaze na italijansko tržišče. Tudi proizvodnja rezanih ovojev za izvoz je v drugem polletju bistveno porasla.

Delo pri stroju za komprese

Strojne zmogljivosti so bile za obdobje 10 mesecev letošnjega leta izkoriščene 60 %, kar je za 1 % manj kot v enakem obdobju preteklega leta. Zanimivo je dejstvo, da je urna produktivnost narasla v primerjavi z lanskim letom za 6 %. Povprečen preseg norm je bil 25 %, kar razvršča oddelek nad povprečje

Del strojne opreme v konfekciji

delovne organizacije. Nad povprečjem je tudi odsotnost delavcev tega oddelka in znaša 24,2 % - medtem ko je povprečje DO 20,6 %.

Če na kratko strnemo razmišljanje o sanitetni konfekciji, lahko rečemo, da se je in da se bo tudi v prihodnje vrtele življenje Tosame okrog nje in da ne smemo dovoliti, da bi zao-

stali tudi na področju sodobne strojne opreme, ki jo oddelek nujno potrebuje. Še važnejše pa je dejstvo, da brez vestnih delavcev, tako proizvodnih kot tudi režijskih, ne moremo pričakovati napredka, zato bo na tem področju potrebno storiti velik korak naprej.

Priljubljen:

Jože Podpeskar, dipl. ing.

Novo

Računalniki delajo za nas!

CHECK. 09 - NOVOST V TOSAMI

V prejšnji številki TOSAME je bil prvič predstavljen nov sistem registracije delovnega časa, ki ga SON v sodelovanju s firmo MIKROHIT, uvaja v TOSAMI.

CHECK. 09 je nov, sodoben in računalniško podprt sistem za registracijo in spremljanje delovnega časa na podlagi tehnologije bar kode (črtna koda).

ČRTRNA KODA?

Črtna koda je zaporedje temnih navpičnih črt na beli podlagi in lahko predstavlja črke, številke in druge znake (cifre). Vsak simbol pozna svoj razpored in svoje število črt. Črtno kodo se čita s preletom svetlobe ali žarka preko črt (čitalec). Senzor zazna odboj svetlobe od podlage, digitaliziran signal nato dekodira prekodira v znake, ki jih pošlje v računalnik. Zaradi velike natančnosti vsake cifre obstajajo algoritmi, ki na osnovi odčitanih cifer odločajo ali je odčitek dober ali ne. Natančnost čitanja je zelo velika in zanesljiva.

Simbologije črtnih kod se razlikujejo (več različnih standardov). Najbolj znana iz vsakdanjega življenja je koda EAN (European Article Number = Evropska trgovska koda) za potrošniško blago. V Jugoslaviji je to JANANA, ki določa proizvajalcem blagovne kode (številčne kode z 8 ali 13 cifre); npr.: nalepke na Radenski, večina Tosaminih gotovih izdelkov je že označena po tem sistemu.

Pri registraciji delovnega časa gre za popolnoma drug standard kode. Uporablja se koda imenovana "Interleaved 2/5", ki kodira številčne podatke. Tehnologija črtna koda nadomesti časovno uro. V povezavi z režnim optičnim čitalnikom, oz. s potegom registrirane osebne kartice skozi čitalec, direktno registriramo - vpisujemo v računalnik čas prihoda in odhoda zaposlenih. Ta postopek zagotavlja natančen vnos podatkov, natančen pregled opravljenega dela, skrajša in olajša obračun.

Črtna koda je postala že del življenja okrog nas, ko gre za natančno označevanje, vnašanje, štetje...

Razvija se resnično v mednarodni pojav, zato so odveč pomisleki pri vpeljavi teh sistemov tudi pri nas.

Črtna koda je svetovna priložnost (poenotenje s svetom!) in na srečo ni obšla YU. Namenjeno ji je več pozornosti saj je njena uporaba zelo široka, praktično neomejena.

Črtna koda ni alternativa - črtna koda bo nujnost!

V TOSAMI se bo uporaba črtna koda od registracije delovnega časa nadaljevala še v skladiščih, pri zasledovanju proizvodnje, spremljanju kvalitete, ipd...

CHECK. 09?

To je integrirani informacijski sistem za registracijo in evidenco delovnega časa.

Sestavljajo ga:

1. Programski paket CAT 09 (ki ga podpira operacijski sistem MS - DOS)
2. Podsystem 2 registriranih terminalov - postajic ŠPICA - DOG 09/BC v izvedbi s črtno kodo, ki imata optični čitalec ID kartic
3. Osebne registracijske ali ID (identifikacijske) kartice, na katerih je tiskana črtna koda.

Celoten sistem bo spremljal in nadzoroval računalnik ABAKUS 88/DK-30, kompatibilen IBM PC/XT (PC = personal computer = osebni računalnik), ki ima za tovrstno delo dodatno vgrajen sistem za vzdrževanje realnega, oz. tekočega datuma in ure.

OPOMBA: CHECK.09, CAT 09, ŠPICA - DOG 09/BC in ABAKUS 88 DK-30; so zaščitena komercialna imena firme MIKROHIT Ljubljana.

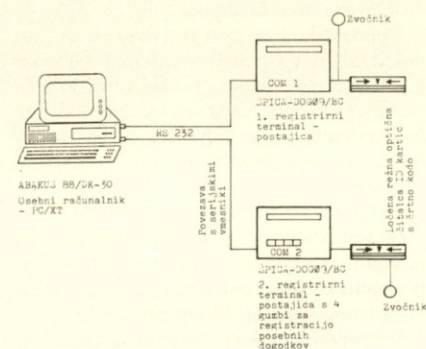
PC je predviden za spremljanje registracij vseh treh izmen, zato bo stalno vklopljen v času od ca. 04.40 do 22.40. Zaradi komuniciranja z regulatorji - postajicami, mora biti CAT 09 vedno aktiven. V izdelavi je tudi sistem avtomatskega vklapljanja - izklapljanja s časovnim stikalom.

PC je priključen preko preklopnega baterijskega napajalnika, ki ob morebitnem izpadu elektrike zagotovi energijo iz akumulatorjev in omogoča nemoteno delovanje kljub izpadu.

Tega PC-ja ni mogoče uporabiti za druge aplikacije, ne da bi ustavili registriranje. Omejitev je pogojena z operacijskim sistemom DOS.

KONFIGURACIJA SISTEMA V TOSAMI:

Grafični prikaz:

Število oseb, ki jih sistem lahko evidentira je odvisno od zmogljivosti računalnika in kupljenega programa. Zmogljivost sistema (tudi

hitrost delovanja) pa je odvisna od hitrosti trdega diska v PC-ju in od števila serijskih asinhronih linij - postajic, ki so nanj priključene.

Nov sistem bomo uvajali postopoma.

V prvi fazi ga bomo uvedli z 2 postajicama pred vratarnico za ca. 430 zaposlenih: Vodstvo DO, PS - del priprave dela, PS - belilnica, PS - proizvodnja medicinskih sredstev, TRS, KS, ERS, SKS in SON, ki se sedaj evidentirajo z žigosnimi karticami na 2 mehaniških urah na lokaciji glavnega vhoda pred vratarnico.

Redno delovanje novega sistema naj bi za omenjene sodelavce steklo predvidoma v začetku leta 1989.

Kasneje se bo nov sistem z razširitveno kartico v PC-ju in s povezano mrežo registrirnih postajic, uvedel na vseh potrebnih lokacijah v DO in postopoma zajel vse zaposlene v TOSAMI.

1. PROGRAMSKI PAKET CAT 09?

Namenjen je sistematičnemu, ažurnemu, točnemu in kompletnemu informiranju o delovnem času, na sodoben, avtomatiziran način. Programski paket komunicira s postajicami, zbira registracije v podatkovno bazo na trdem disku, obračunava delovni čas in pripravlja različna poročila o delovnem času ("on line" = na ekran in tiskana na papirju). Omogoča seveda tudi sproten vpogled v vsebovane podatke ter interaktivno vnašanje.

Podpira vse oblike delovnega časa (drseči ali gibljivi, fiksni, turnusni) in pozna poljubne kategorije prisotnosti in odsotnosti).

Registracije: redni prihod in odhod, službeni izhod, bolniški izhod, plačane nadure, ipd...

Odsotnosti: bolniška odsotnost, službena pot, redni in izredni dopust, upravičena odsotnost, ipd...

Intervencije:časne zamenjave urnikov, razna dovoljenja za delo, vnos nadur, ipd...

S tem je omogočeno evidentiranje vseh najbolj običajnih situacij v delovnem dnevu.

Podatki so zavarovani s sistemom šifer in pooblastil, ki omogočajo popolno avtorizirano delo samo operaterju. V programu je poskrbljeno tudi za integriteto podatkov, vzdrževanje in arhiviranje.

Uporabnikom se zato ni treba bati za "nepoklicani vdor v podatke", ali morebitno izkoriščanje (prirejanje) podatkov, saj je program s številnimi zaščitami izdelan tako, da že izvršenih (dejanskih) registracij, ki so osnova za delo sistema, ni mogoče brisati in popravljati!

DO je s tem programom omogočena izbira urnika praktično za vsakega delavca posebej in s tem najbolj ustrezen režim prisotnosti zaposlenih, kar je s klasičnim sistemom evidence (žigosne kartice), skoraj nemogoče.

V uporabi je lahko celo več različnih tedenških urnikov, ki so lahko povezani v cikluse (turnusi).

Vsakemu posamezniku in DO, program CAT 09 nudi možnost optimalne izrabe de-

lovnega časa in sproten vpogled v saldo ur (ta se pokaže na ekranu postajice ob vsaki registraciji z ID kartico). V primeru gibljivega delovnega časa (kar je za program CAT 09 najbolj običajno in se bo uvedel tudi v TOSAMI); to prinese več svobode in več prostora pri samostojnem planiranju dela, brez administrativnega in zamudnega računanja ur.

S programom CAT 09 so možna tudi razna poročila o delu sistema, bodisi s pregledom na ekranu ali kot izpisi s tiskalnika. Vsi izpisi so pregledni in možni v vsakem trenutku za poljubno obdobje. Sortirani so lahko po več kriterijih oz. matičnih podatkih: priimkih in imenih zaposlenih, organizacijskih enotah, matičnih številkah in zaporednih številkah.

V poročilih so znani sumarni, skupinski, posamezni in detajlni podatki, potrebni za: obračun OD (npr. mesečni saldo ur posameznika), za potrebe kadrovskih služb (npr. dejanska in trenutna prisotnost zaposlenih) in za potrebe portirnic - vrataric (npr. izpis zamudnikov).

2. REGISTRACIJSKA TERMINALA - ŠPICA DOG 09/BC

Oba registracijska terminala ali postajici sta povezani s PC-jem in v izvedbi s črtno kodo.

Imata osvetljen LCD zaslon z 32-imi znaki. Prva je v izvedbi brez gumbov, druga pa je v izvedbi z gumbi za registracijo specialnih dogodkov (npr. službeni izhod, bolniški izhod, privatni izhodi, ipd...) Montirana je pri vratarju, pomen gumbov bo posebej označen in pri napovedi takih dogodkov vam bo pomagal varnostnik s pritiskom na ustrezen barvni gumb.

Obe postajici imata ločena rezna čitalca, ki sta montirana na zunanji strani pod postajico in dostopna uporabnikom. Na čitalcih so zaradi lažjega razumevanja delovanja, dodatno s puščicami označene smeri: PRIHOD → in ← ODHOD. Smer je za sistem in uporabnika zelo pomembna! Smer potega osebne ID kartice skozi rezo optičnega čitalca določa in potrdi registracijo prihoda, oz. izhoda.

Kako poteka registracija?

Terminal DOG 09 kaže normalno delovanje s tem, da prikazuje točen čas na zaslonu.

S potegom ID kartice skozi rezo čitalca v označeni smeri, ste izvedli željeno registracijo.

Črtna koda (progasti kvadrat na ID kartici) mora biti obvezno obrnjena navzgor proti rdeči svetlobi čitalca!

Na sredini reže svetlobni žarek čitalca prečita vašo kodo na kartici in registracija je evidentirana!

S tem se vam na ekranu postajice pokaže: dejanski čas, priimek in ime registrirane osebe, oznaka izvedene registracije (prihod označi s: PRI, odhod z: ODH, ipd.) in tekoči saldo delovnih ur s predznakom (+/-). Namesto priimka in imena se lahko izpiše tudi poljubno sporočilo, če je vnešeno v matičnih podatkih.

Potrditve pravilne registracije sistem javi, poleg omenjenih oznak na ekranu postajice, še z utripom rdeče kontrolne lučke na sredini

čitalca in s piskom manjšega zvočnika ob postajici.

Vsi uporabniki bodo skupaj z ID kartico prejeli še posebna pismena navodila za uporabo ID kartic in registracijskih terminalov.

Z rednim zagonom sistema vam bomo ob prvih registracijah seveda pomagali in začetne težave bodo kmalu premagane! Bo šlo?

3. OSEBNE REGISTRACIJSKE KARTICE

Vsak uporabnik bo za evidentiranje prejel trajno osebno registracijsko ali ID (identifikacijsko) kartico, na kateri je z zelo natančno lasersko tehniko tiskana črna koda (sistem-ska koda za vsakega uporabnika).

ID kartica je osebni delovni dokument za katerega bo uporabnik odgovoren!

Kartica je dimenzije ca. 6,5 x 9,5 cm in je zaščitena - plastificirana (za primerjavo: je podobne oblike in trdnosti kot bančna čekovna karta za tekoče račune). Na hrbtani strani kartice je tiskano še ime firme in matična številka s priimkom in imenom uporabnika.

Razlika med starim informacijskim sistemom delovnega časa, je očitna.

Menim, da je bila novost dovolj temeljito opisana, zato ste v članku, poleg navodil za bodoče registriranje delovnega časa, našli tudi nekaj snovi za razširitev znanja o novih informacijskih sistemih.

ANTON CERAR org.

Ob koncu leta zažarim...

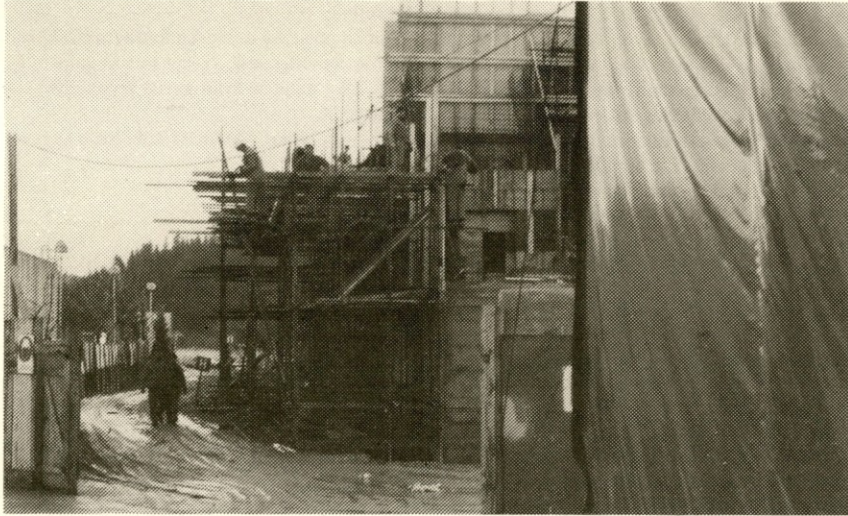
Pohvala in zahvala našim električarjem za prelepo okrašeno smreko, na katero smo ponosni prav vsi Tosamovci. Koliko oči se je v prazničnih dneh zazrlo vanjo, koliko otroških ust je zavriskalo, ko se je v vsej živobarvnosti pokazala že od daleč ali pa kar naenkrat zrasla iz megle v vsej svoji veličini. Pusto bi bilo brez nje, nekaj bi nam v dneh od Božiča do Novega leta manjkalo. Zato upamo, da bo »naša smreka« zasvetila vsako leto znova.

Vprašali ste

Poiskali smo odgovor

Kako napredujejo dela na našem gradbišču?

V novembrski številki smo o tem že pisali. Vodja projekta, ing. **FRANC CERAR** nam je takrat podal oceno potekajočih gradbenih del na dan 25. 10. 1988 in pa napoved, naj bi bil objekt ob optimalnih vremenskih in drugih pogojih v začetku januarja pokrit. Januar je tu, kakšno pa je stanje na gradbišču? Odgovor smo tudi takrat poiskali na istem naslovu, pri ing. Cerarju.

V začetku decembra so dela potekala s polno paro

»Dela po terminkem planu napredujejo kot je uvodoma navedeno, s tem, da je pričel izvajalec v drugem tednu januarja (od 9. 1. 1989 naprej) že pripravljati strešno konstrukcijo in jo nameščati na objekt. Dela na objektu potekajo na vseh možnih deloviščih s polno paro, zato da bi izvajalec nadoknadil zamudo, ki je znašala v novembru že 5 tednov, konec decembra pa samo še 2 - 3 tedne. Ob ugodnih vremenskih pogojih v mesecu januarju naj bi predvidoma do 20. 1. 1989 namestil strešno konstrukcijo s kritino na dveh tretjinah objekta. Vzporedno se nadaljujejo gradbeno tesarska dela na opažanju še ene tretjine druge plošče, katero naj bi ob ugodnih vremenskih razmerah zabetonirali do konca januarja in s tem omogočili postavitev celotne strešne konstrukcije nad proizvodno halo.

V aneksu je izvajalec v spodnji etaži že pričel z zidarskimi deli, ki naj bi jih v spodnji etaži končal do konca januarja, s tem bi bila dana možnost instalaterjem, da prično z instalacijskimi deli in tako postopoma razširijo svojo dejavnost po nadstropjih aneksa ter prično z montažo strojnih instalacij za prezračevanje in ogrevanje. Tretje in četrto nadstropje aneksa bosta predvidoma končana in pokrita s strešno konstrukcijo do sredine februarja.

V četrtem nadstropju aneksa smo spremenili namembnost prostorov. Predvidevamo namestitev specifične strojne opreme za novi tehnološki postopek. Zato bo vzporedno z gradnjo tega nadstropja aneksa potrebno objekt gradbeno preprojektivirati za novo tehnologijo.«

Aktualno

TRI REFORME

— neznanke ali priložnost

V Jugoslaviji zelo radi reformiramo, kar naprej in kar naprej so reforme po pravilu - neuspešne. Menda je bilo potrebnih kar 40 let za spoznanje, da samo kozmetični popravki sistema niso in tudi ne morejo prinesiti vidnih izboljšav, vsaj za občane, t. j. čisto navadne državljane ne.

Končno je resna namera (če je res resna bomo tako in tako kmalu ugotovili), da vendarle reformiramo (spremenimo, popravimo, obnovimo, izboljšamo) družbeno življenje na treh področjih.

1. Posodobitev v ZKJ

Ni naključno, če pričnem ravno pri ZKJ. Vodilna (politična) sila, ki je usmerjala delovanje našega političnega sistema in če jo jemljemo kot stranko na oblasti (še bolje stranko z oblastjo), bo morala zaradi neuspeha na političnem in gospodarskem področju vendarle nekaj storiti sama s seboj.

V partijo sprejemamo delavce pa ne gre. Kaj ko bi poskusili spraviti partijce v delavstvo? (Zvonimir Balog)

Dogmatizem (vztrajanje na starih ugotovitvah, ki navadno nimajo znanstvene podlage), socializem, kjer je imela prednost delitev dobrin in ne ustvarjanje teh dobrin (in šele nato morda delitev). Želja po enotnosti za vsako ceno in ob hkratnem nespoštovanju različnosti v gospodarskem, političnem in še kakšnem smislu. Demokratični centralizem kot načelo delovanja (sklep višjega organa je obvezen za nižjega, manjšina se mora podrežati večini) ni v sedanjem času niti primeren niti garant za uspešno delo naprej.

To so na hitrico tisti razlogi, za kar se mora ZKJ poglobiti vase in ponovno pretresti svoje

notranje ovire. To mora storiti zelo hitro. Delavci so že zdavnaj začeli zapuščati to (paradoks) avantgardo delavskega razreda. Prav tako tudi inteligenca, ki je v zadnjem času izredno kritična do svoje organizacije. Začenja (kar je počela tudi prej) razmišljati drugače in usmerja svoje duhovne moči izven nje, ravno zaradi nespoštovanja manjšinskega mnenja. Že v popotnici za 13. Kongres ZKJ sem napisal, da je mogoče to prelomnico za ZKJ, da se končno zave tudi svoje zgodovinske minljivosti. In da ne bo postala zgodovina, se mora nujno posodobiti in kar je najvažnejše, postati kot politična sila aktualna za vse.

Odločili smo se za postopne korake v našem razvoju. In sedaj vsi lepo postopamo. (Matija Logar)

Za tiste izven ZKJ še bolj kot za same člane. Postati MORA napredna v dejanjih in ne kot zdaj, ko ji je naprednost zgolj na jeziku, v praksi pa ni rezultatov. Ljudi se vendar ne da »farbati« v nedogled.

2. Prilagoditev političnega sistema

ZKJ je še vedno v vodilnem položaju, pa če to kdo prizna ali ne. Zato je uspeh druge reforme pravzaprav odvisen od nje same - od

njenega »sestopa« z oblasti. Če je slovenska pomlad še heretična za ostale dele Jugoslavije, bo jutri ravno ta ista heretičnost še kako prava. Če smo v Sloveniji v političnem smislu nekoliko pred ostalimi, to nikakor ni naključje. Že zaradi zgodovinskih dejstev, večjega sodelovanja z drugimi narodi in s svojim narodom, ki živi v treh tujih državah. Torej smo imeli verjetno več možnosti presojeti svojo trenutno sedanost s trenutno sedanostjo drugih. Iz tega sledi analiza uspešnosti drugih in prenašanje dobrih stvari k nam.

Kako se reče »boljši jutri« po nemško?
Malo morgen...

(Žarko Petan)

Osnova je v bistvu samo v teje misli. Od različnosti k enotnosti, naša politika pa je bila obratno - od enotnosti k različnosti. Doseči demokratičnost v vseh smereh odločanja, delamo vendar vedno tisto, kar nas večina želi (živeti bolje) in želimo da nas vodi tisti, ki nam ponuja najbolj verjetno pot v boljši jutri. Demokratično je tudi, da če ta vodja ne izpolni svojih obljub, ga tudi demokratično »naženemo«. Še vedno pa se dogaja to, da ga »naženejo« oni zgoraj in ne oni spodaj in celo proti njihovi volji.

Ljudje smo kot ovce, ki verjamejo vsake-mu pastirju.

(Ivan Novak)

Zato ni naključje nastajanje nekih novih »strank«, ker jim v sedanem institucionalnem sistemu ni bilo danj niti posredovati svoje mnenje ali kar je še hujše, za misli, ki niso bile v skladu z »linijo« se je znašlo za zapahi. Torej ni samo politična prenova, temveč tudi pravna prenova, če že želimo biti pravna država. To pa pomeni, če nekomu rečeš baraba in pa tudi dokažeš, da je res baraba, zaprejo barabo in ne tega, ki je rekel, da je baraba. To je po mojem pravna država.

3. Gospodarska reforma

Uspešnemu gospodarstvu ne sme biti osnova politika, ki bi na kakršen koli način razdeljevala tisto, kar je ustvarjeno. Samoupravljanje kot sinonim za delavsko prevlado (mislim seveda ekonomsko), oziroma premalo tistih, ki proizvajajo dobrine, od teh dobrin žive in dajo tudi drugim živeti.

Obljuba dela dolg. Res je - preveč so obljubljali, zdaj imamo pa dolgove!

(Jože Petelin)

Žal pa je bila ta ideja več ali manj na papirju. Poleg vsega še dejstvo, da smo z omenjevanjem samoupravljanja hkrati lezli v čedalje hujšo krizo. Skoraj se upam trditi, če bi samouprava res bila samouprava, v krizo verjetno sploh ne bi prišli. Seveda je problem tudi pojem »družbene lastnine«. To je vendar lastnina vseh in od nikogar - bila pa je država.

Dokaz pa so pohodi stavkajočih v Beogradu, kjer so videli vir svojega, tudi že bednega življenja.

Kadar se jemlje iz državne blagajne, ne boli srce niti največjega skopuha.

(Ivan Raos)

Reforma mora dati najmanj dva poglavja. Lastnina mora dobiti lastnika nekoga z imenom (ali je to podjetje ali posameznik - je vseeno). Ta isti lastnik bo še kako pazil na to svojo lastnino. Drugi pogoj - treba je priznati vrednost delu in znanju. Kako to izgleda? Nekdo vam pride popraviti TV. Pride, pogleda, udari po škatli v levem oglu in TV dela. Zaračuna 22.000 din. Zakaj toliko? 20.000 zato, ker je vedel oziroma znal, kje je napaka in 2000 zato, ker je udaril. Mi pa eno in drugo spravljamo v nekakšne družbene dogovore, omejitve, indekse, razmerja in tako mi realno plačamo ne prvo (znanje) niti drugo (delo).

V glavnem zato, da ne bi slučajno obogateli, zato, ker sami ne delamo niti ne uporabljamo možgan.

Ožemajo nas, da teče od njih.

(Sonja Budna)

Saj so v bistvu preproste stvari in če slediš preprosti kmečki logiki tudi enostavne. Ker pa v Jugoslaviji ni niti ene stvari enostavne, tudi reševanje treh reform ne bo. Pa še trajati zna nekaj časa.

Evropa gre dalje in se ji fučka, če ne bomo šli z njimi.

Fučka pa se ne delavskemu razredu, ki živi čedalje slabše, čedalje težje in v čedalje večji bedi. ZKJ pa je še avantgarda tega delavskega razreda.

Da bi to lahko ostala, začnite brati spet od začetka.

Milan Drčar

Razmišljamo

Največji del naših nesreč pride do nas zato, ker smo jim šli naproti.

(A. Schwarz-Bart)

PROMETNA VARNOST

na notranji in zunanji strani naše ograje

V dnevnem časopisu lahko vsak dan zasledimo številne članke, ki nas obveščajo o prometnih nesrečah.

Več ali manj ostajamo ob tem neprizadeti, razen če v njih slučajno ne zasledimo imena naših prijateljev ali znancev. Šele takrat se prične v nas prebujati občutek za sočustvovanje, hkrati pa se nas loti negotovost, kajti naslednjič smo lahko na vrsti mi. Čeprav si običajno dopovedujemo, da se nam ne more kaj takega zgoditi, pa je vendar najbolje, da sami poskrbimo za preventivne ukrepe, s katerimi bomo kar največ pripomogli k splošni prometni varnosti, s tem pa zmanjšali tudi možnost neposredne udeležbe v nesreči. Tehnična brezhibnost vozila je vsekakor predpogoj za varno vožnjo. Sledi voziška kultura, ki je žal kar prevečkrat na zelo nizki stopnji. Zakon je s svojimi drastičnimi ukrepi že posegel v naše voziške navade. Kazni, s katerimi naj bi prevzgjajali nevestne voznike, so dovolj visoke, da dajo človeku misliti. Kakšen bo učinek teh kazni, pa bo pokazal čas.

Izvoz na »glavno cesto« - igra na srečo!

Tudi pri nas v TOSAMI bo potrebno še marsikaj postoriti, da bo potekal promet kar se da varno, kajti tudi mi imamo nekaj »črnih točk«, ki jih bo treba čimprej odpraviti ali pa najti ustrezne rešitve. Kot vemo vsi, ima bližina magistralne ceste Ljubljana - Maribor za podjetje določene prednosti. Seveda pa zaradi tega ne bi smeli pozabljati na varnost ljudi, zaposlenih v tovarni. Izhod na »glavno cesto«, kot ji radi pravimo, je prava »ruska ruleta« in le sreči se imamo zahvaliti, da ne pride večkrat do prometne nezgode. Ureditev, kakršna je sedaj, nikakor ne ustreza pogojem varnega prometa. Ali res ni drugačne rešitve? Bomo prepustili rešitev času? So nam potrebne dodatne žrtve za pravo rešitev? Kdo je dolžan poskrbeti za varnost tisočih delavcev, ki so prepuščeni svoji iznajdljivosti?

Nisem prometni strokovnjak, vendar pa se mi zdi, da bi s semaforjem v precejšnji meri uspeli uravnati promet, čeprav bi delal samo ob kritičnih urah. Podal sem samo eno od možnih rešitev, ki mi je prišla na misel. Kako pa se bo dejansko rešilo, pa naj povedo odgovorni.

Druga »črna točka« pa je naše parkirišče.

Avtomobili na pločniku – pešci na cesti!

Parkirišče je postalo premajhno. Na to nas opozarjajo vsakdanje situacije, ki prav tako lahko pripeljejo do nesreče. Zaradi prostorske stiske smo zaparkirali tudi pločnike, s tem pa ogrozili varnost pešcev, še posebno otrok na poti v šolo. K nevarnosti pripomorejo tudi vozila Komunalnega podjetja, ki drviijo mimo tovarne z neprimerno hitrostjo. Torej, manjka nam samo še sneg; pa bo zbrka popolna.

Razumem, da se teh stvari ne da rešiti v dveh dneh, pa vendar je več kot potrebno začeti delati na tem.

Založenost prehoda

Tretja »črna točka« pa je prav gotovo prehod med mikalnico in ekspeditom.

Srečanje viličarjev in kamionov v prehodu kar kliče k nesreči. Najmanj, kar bi bilo potrebno napraviti v tem primeru je, omogočiti boljši pregled nad situacijo. Morda bi s pomočjo ogledal uspeli izboljšati preglednost, ki je sedaj zelo pomanjkljiva. Najbolj enostavno pa bi seveda rešili problem s prepovedjo vožnje kamionov skozi omenjeni prehod.

Želeli bi zvedeti nekaj odgovorov na to temo, zato naprošam odgovorne, da bralce obvestijo, kaj vse je bilo do sedaj storjenega v zvezi s temi problemi oz. kaj bi se še dalo napraviti za boljše prometno varnost.

Dušan

Verjemite mi, da ni enostavno iztovarjati vagona, v katerih doseže poleti temperatura preko 50° C, pozimi pa se ti roke lepijo na mrzlo železo pri temperaturi do -30° C. Ljudje morajo biti seveda na razpolago ob vsakem vremenu, vsako soboto se menjavajo v dežurstvih, njihova skrb je tudi čisto okolje, odvoz smeti, starega papirja in še in še bi lahko naštel.

Še ena stvar mi leži na srcu, ki bi jo želel v zvezi s tem omeniti. Betonske zgradbe, katere služijo skladiščenju, so skrajno nezdrave, vsaj kar se tiče dela oz. daljšega zadrževanja v njihovih prostorih. Konstruktor, čigar delo so te stavbe, verjetno ni razmišljal o tem, da se bodo v njih zadrževali ljudje po 8 ur in več. Prav zaradi takih in podobnih pogojev dela pa beležimo vsako leto veliko število bolniških izostankov, ki so posredno ali neposredno posledica takih pogojev. Koliko nas stanejo vsi ti izostanki, nam je v glavnem vsem več ali manj znano, kar pa je najvažnejše pri tem, izguba zdravja je nenadomestljiva.

Zima – dež, sneg, mraz...

Skrb za sočloveka, delavca bi morala biti na prvem mestu, saj lahko le od zdravega in zadovoljnega delavca pričakujemo popolno predanost delu. Tudi občasni izbruhi nezadovoljstva so neposredno vezani na pogoje dela. Vse to pa se že stopnjuje ob sedanji situaciji, podražitvah, inflaciji, medsebojnih odnosih...

Zdi se mi, da namenjamo premalo časa za reševanje teh problemov. Menim, da je potrebno ljudem omogočiti maksimalne delovne pogoje pri njihovem delu, čeprav je to včasih lahko tudi zelo drago, vendar moramo se pač zavedati, da je človek naše največje bogastvo, predvsem zdrav človek. To je bilo le nekaj misli ob prihodu zime, ki nas vedno znova spomni na že ustaljene težave, brez katerih tudi zima ne bi bila to kar je. Obenem pa sem izkoristil priložnost ter poskusil na kratko predstaviti delo ljudi, s katerimi se srečujete vsak dan in brez katerih si ne moremo zamisliti nemotene proizvodnje. Morda boste lažje razumeli, zakaj niso vedno razpoloženi in dobre volje, kajti vsak dan na vetru in mrazu pusti v ljudeh določene posledice.

Dušan Rode

Zima, zima bela...

Prve snežinke v novembru so oznanile prihod zime, ki je tokrat dokaj kmalu postregla s svojimi darovi.

Upanja o mili zimi je prekrila snežna odeja, ki je obenem povzročila težave, s katerimi se spopadajo ljudje skoraj vsak dan.

Lanska zima nam je bila dokaj naklonjena, pa smo si potihem želeli, da bi nam tudi letos prizanesla. Vendar začetek res ni bil preveč obetaven. Zakaj toliko besed o zimi? Zima je pač zima! Saj ni prva, niti zadnja, mar ne? Res ni prva, ne ve se sicer, če je zadnja, bi rekel pesimist, vendar dejstvo je, da je še ena od mnogih, ki prinašajo s seboj mraz, sneg,

dež. To pa so pogoji, v katerih te veselje do dela hitro mine. Delo v takih pogojih zahteva zares popolnoma zdravega človeka, kajti pri temperaturah do +50° C v vagonih poleti do -30° C pozimi, lahko dela le človek, katerega zdravstvene sposobnosti so nad mejami normale. Vsem tem pogojem so izpostavljeni ljudje, ki delajo v transportu, skladišču, pri urejanju dvorišča; katerim je namenjenih tudi teh par besed, s katerimi bi želel vsaj na kratko predstaviti njihovo delo, ki je po krivici zapostavljeno. Njihovi pogoji dela se na pragu 21. stoletja bistveno ne razlikujejo od pogojev pred 100 in več leti. Izpostavljeni so snegu, dežju, mrazu, visokim in nizkim temperaturam, prepihu, prahu...

Prav gotovo se je bolje s smehom otresati sveta, kakor zalivati ga s solzami.

KAKTUSI BREZ VRTNIC

- Z Bavčarji je res križ. Najprej ugotovimo, da Judy ni naše gore list; Igor pa izvoljen ni bil, čeprav ni mulat.
- Sejejo, sejejo... Polja neobdelana, koruza neobrana. Nemara bo treba dodati črko R (poljubno)
- »Mladina je predraga« ugotavlja njen urednik, »upokojenci si je ne morejo kupiti.« Narobe svet - ali je Mladina upokojeniška ali pa so se upokojenci pomladili.
- Al' pisalo bo USTAVA al' USTAV, še zmer' ne vem kaj je prav.
- Zapori so bili univerze revolucije. Ravno zdaj naj bi sprejeli štiri nove študente.
- Pri nas se dela, kot da desnica ne ve, kaj počne levica. Ker pa imamo enostrankarski sistem, tudi ne vemo, kje je levica in kje desnica. Rezultat pa je na dlani... kar na obeh.
- Delovnim ljudem in občanom Jugoslavije za novo leto poklanjamo pesmico »Don't worry - be happy« (»Ne skrbi - bodi srečen«)
- »Mišnico« Agatho Christie igrajo že 30 let neprekinjeno. Uspeh brez primere. Naše oblasti pa se z nami igrajo »mišnice« že najmanj 40 let. To pa je uspeh s primero!
- Mednarodni ugled Jugoslavije narašča - žal le v črni kroniki.
- Lenin je dejal »Proletariat nima domovine«. Hvala tov. Švabič, da imaš Slovence za proletariat (eksploataranec po kapitalu).
- Razlika med Palestinsko državo in Slovenijo. Palestinci imajo vlado in vojsko, le ozemlja ne. Slovenci pa imamo vlado, ozemlje in pogojno tudi vojsko (v Zagrebu).

Palček Godrnjavko

NEMARNI OGLASI

- Odlično razpravo za katerokoli sejo zamenjam za Čokolešnik. Ponudbe pod: »Ker je dober za otroke«.
- Mladini (and Co.) breplačno odstopim geslo v boju za oblast. Ponudbe pod: »Hej, daj še meni malo!«

(Tagore)

- Dobro ohranjeno reklamno geslo odstopim vojaškemu sodišču. Ponudbe pod: »Dobre stvari so očem prikrite.«
- Znana DPO kupi elastičen (gumijast) meter. Ponudbe pod: »Po meri ljudi.«
- Zvezna DPO kupi daljšo lestev. Ponudbe pod: »Sestop z oblasti.«
- Zbrana dela Karla Marxa zamenjam za zbrana dela Karla Maya. Ponudbe pod: »Karlova fantazija.«

Grdi Raček PRESS

Resnica je ena – nam vsem posvečena

Nenehno se govori, da je v Jugoslaviji 8 resnic. To pa zgleda takole. Rezultat tekmovanja med Poldetom in Janezom je bil:

1. Janez prvi
Polde drugi
2. Janez prvi
Polde zadnji
3. Janez predzadnji
Polde drugi
4. Janez odličen prvi
5. Polde odličen drugi

Tosamin prispevek k zaščiti okolja

Že v prejšnji številki smo objavili, da smo v Tosami pri proizvodnji tehnološke pare v kurilnici prešli na uporabo zemeljskega plina, ki bistveno manj onesnažuje okolje kot ma-

Gradnja jame za sisterno kurilnega olja

6. Polde takoj za Janezom
7. Janez uspešen
Polde drugi
8. V tekmi sta sodelovala samo Polde in Janez, pri čemer je bil Janez boljši.
Resnica ima veliko obrazov. Toda resnica je vedno samo tisto, kar verjamemo.

Ni slabo, če vemo...

Vitamin C in treznjenje

Dokazano je, da lahko vitamin C, ki ga vzamemo pred alkoholom, prepreči pojav nekaterih znakov pijanosti, ker pospešuje izločanje alkohola iz krvi. Skupina 20 mladih zdravih prostovoljcev je dva tedna jemala po gram vitamina C petkrat na dan, drugi pa so dobivali placebo (sladkorno tableto). Potem so preiskovalci dobili določeno količino alkohola in v naslednjih desetih urah so jim vsako uro jemali vzorce krvi. Pri polovici udeležencev poskusa je jemanje vitamina C pospešilo izločanje alkohola iz krvi - pri enem celo 74 %. Prostovoljcem sta se tudi zvečali zmognosti razlikovanja barv in usklajenost gibov. Vitamin C pa ni mogel vplivati na zmanjšanje razumskih sposobnosti, ki ga je povzročil alkohol.

Rezultati kažejo, da lahko askorbinska kislina (vitamin C) nekatere varuje pred škodljivimi posledicami pitja alkohola. Poznamo pa tudi preprostejšo rešitev: manj pijače!

zut. Ker želimo ostati na tem nivoju tudi v naprej, smo za nadomestno gorivo plinu predvideli porabo lahkega kurilnega olja. Ta rezerva bo v 80-tonski cisterni, ki je vsem Tosamovcem že nekaj časa na ogled ob zgradbi kurilnice. Dokončno pa bo shranjena v gradbeni jami ob kurilnici in prekrita, tako da ne bo ovirala predvidenega transporta okrog kurilnice.

Kulturni kotiček

Umetnost je sredstvo za sporazumevanje umetnika z ljudmi.

(Černiševski)

● Gledališki abonma v sezoni 88/89

Kot v preteklih 4 letih ima Tosama v gledališki sezoni 88/89 možnost organiziranega ogleda predstav v dveh gledaliških hišah in sicer v ljubljanskem Slovenskem narodnem gledališču (Drama, Opera) in Slovenskem gledališču v Trstu.

V Slovenskem narodnem gledališču imamo abonma - red konto, ki omogoča prosto izbiro predstav z različnim številom obiskovalcev, odvisno od zanimanja občinstva in v gledališču prostih sedežev.

S Slovenskim gledališčem v Trstu imamo pogodbeni sezonski dogovor o ogledu predstav za zaključne skupine.

Stroške ogledov organiziranih obiskov predstav pokrijejo deloma obiskovalci, deloma pa jih v okviru možnosti pokrije sindikat iz sredstev, namenjenih kulturni dejavnosti.

In kakšen je letošnji program uprizoritev v ljubljanskem gledališču, od katerih smo si jih nekaj že organizirano ogledali, nekaj takih obiskov do konca sezone pa vsekakor še bo.

Dramske uprizoritve

na velikem odru Drame:

- Volčji čas ljubezni
- Čaplja
- Ko so cvetele buče
- Komedijski zmešnjav
- Privilegij rojevanja ali Dan žena
- Marija Stuart
- Filoktet
- Arzenik in stare čipke
- Veliki briljantni valček
- Kranjski komedijanti
- Malomeščanska svatba
- Trg v Benetkah
- Stričkove sanje
- Dedalus
- Gospod Puntila in njegov hlapec Matti

Operne in baletne uprizoritve v Operi:

- Rigoletto
- Carmen
- Ukročena trmoglavka
- Faust
- Prodana nevesta
- Rusalka
- Figarova svatba
- Gorenjski slavček
- Tosca
- Don Pasquale
- Don Kihot
- Pesmi ljubezni in smrti
- Baletni večer
- Vesela vdova
- Romeo in Julija
- Sneguljica

VABILO ŠOLARJEM V KNJIŽNICO DOMŽALE

Naše počitniške prireditve

Počitnice so pred vrati. Mogoče ste med tistimi, ki še ne vedo, kaj bi počeli. Oglejte si naš program prireditev, morda boste tudi zase našli kaj zanimivega.

23. 1. 1989 ponedeljek
10.00 - (videoprojekcija) - film - Guliverjeva potovanja
17.00 - videoprojekcija - film - Poletje v školjki II. del.
24. 1. 1989 torek
10.00 - Srečanje z likovno umetnico VERO TRSTENJAK - JOVIČIĆ

Francoski humoristični pisatelj in komedio-
graf Tristan Bernard je z nekim svojim delom
zaslužil več deset tisoč frankov, ki jih je nalo-
žil v »Banque de France«. Ponosno se je vsak
dan sprehajal pred monumentalno zgradbo
in zadovoljno pogledoval stražarja, ki je stal
pred poslopjem.

»Ta mož varuje moj denar! Lahko sem brez
skrbi!«

Lepega dne je bil prisiljen dvigniti sto fran-
kov, malo pozneje tisoč, pa spet dvesto in še
in še... Čez nekaj mesecev je vložena vsota
povsem skopnela. Ko je nesel iz banke zad-
njih petdeset frankov, je Tristan Bernard sto-
pil k stražarju, ga potrepjal po rami in mu
rekel:

»Hvala, sinko! Zdaj greš lahko domov!«

- 17.00 - PIKA NOGAVIČKA (igrca za
otroke - 4 - 9 let)
25. 1. 1989 sreda
10.00 - ure igranja
26. 1. 1989 četrtek
10.00 - Knjižni Kviz
17.00 - igrajte se z nami
27. 1. 1989 petek
10.00 - naučimo se novo pesmico
30. 1. 1989 ponedeljek
10.00 - videoprojekcija film - Kekec
17.00 - videoprojekcija - Lassie
31. 1. 1989 torek
10.00 - slovenske ljudske pravljice
17.00 - Boter petelin in razbojnik (ura
pravljic)
1. 2. 1989 sreda
10.00 - Družabne igre
2. 2. 1989 četrtek
10.00 - POKAŽI KAJ ZNAŠ (kviz)
17.00 - šaljiva tekmovanja
3. 2. 1989 petek
10.00 - videoprojekcija risank

Posebej vam priporočamo!

Udeležite se srečanja z likovno umet-
nico VERO TRSTENJAK - JOVIČIĆ,
ki vas bo popeljala v svet umetnosti. Ker
bo srečanje potekalo v prostorih njenega ate-
ljeja, je število mest omejeno, zato vas
prosimo, da se čimprej prijavite v pro-
storih pionirskega oddelka naše knjižni-
ce.

Ura pravljic 24. 1. 1989 bo odpadla.
Namesto nje pa si bodo otroci lahko ob
17. uri ogledali igrico PIKA NOGA-
VIČKA. Nastopili bodo učenci iz šole v
Krašnji, primerna pa je za gledalce od 4.
do 9. leta. Vstopnice dobite v Knjižnici.
Prisrčno vabljeni!

Na oglasnem panoju, ki visi v jedilnici, so
nekaj dni pred predstavo vpisani vsi podatki
- katera predstava bo, kje in kdaj, in pa kje
se dobijo vstopnice.

Poglejte na stenčas, mogoče pa je na spore-
du kaj takega, kar bi si bilo vredno ogledati!

Rekreacija

Telo je temelj umskih sposobnosti in orodje duha.
zato mora biti krepko in zdravo.

(J. Rousseau)

TOSAMOVCI - - razgibajmo življenje!

Tako kot vsako leto smo tudi v lanskim jeseni organizirali rekreacijo za vse delavce Tosame. Razporedi so že kar nekaj časa objavljeni na oglasnih deskah, udeležba na rekreacijskih mestih pa je kljub temu majhna. V želji, da bi se za to breplačno obliko rekreacije odločilo čimveč Tosamovcev, oziroma, da plačane kapacitete ne bi samevale, ponovno objavljamo razpored terminov:

kegljanje: Kegljisce Repovž, vsaka sreda od 18.00 - 22.00

odbojka: OŠ Martin Koželj Dob, vsak ponedeljek od 19.30 - 21.30

Storite kaj zase!

Sekcija za športno dejavnost
pri OOZS Tosama

Trije decembrski dobrotniki - Sv Miklavž, Božiček in Dedek Mraz so se spet za eno leto poslovili. Potem, ko so razdelili svoja darila, so se umaknili tja, od koder jih bodo naše misli in želje zopet priklicale ob koncu leta. Vsem trem se še enkrat zahvaljujemo za obisk in jim želimo, da bi si po decembrskih naporih dobrega odpočili, si nabrali novih moči in dobre volje in nas ob naslednjem obisku našli zdrave in v miru.

Za slovo pa še utrinki z obiska Tosaminega Dedka Mraza na Viru:

Kruta usoda je iz sredine našega kolektiva ponovno iztrgala mlado življenje

ANI NOVAK
iz Sela pri Ihanu

Pred petimi leti je Ani prišla v oddelek tkalnice ovojev. Tako mlada, polna volje do dela in življenja se je hitro vključila v naše delovne navade, kjer smo se razumeli in zavedala se je, da imamo iste cilje - čim boljše in čimveč narediti.

Zapustila je družino, moža in dva majhna otroka, katera bi še kako rabila mamino vzgojo in pomoč.

Naše življenje je kot barka sredi razburkanega morja, ki se, ko se razbije ob čeri, razblini in od nje ne ostane nič. Anino mlado in uporno telo se je bojevalo, vendar na koncu moralo priznati premoč močnejšega - bolezn.

Njeni sodelavci jo bomo ohranili v trajnem spominu. SLAVA JI!

Poročilo o gibanju osebnih dohodkov v DO TOSAMA - za mesec november

Poročilo o gibanju osebnih dohodkov v delovni organizaciji TOSAMA za mesec november vsebuje osebne dohodke za polni delovni čas ter osebne dohodke pripravnikov.

Podatki so povzeti po oddelkih, sektorjih ter za celotno delovno organizacijo.

Podatke o povprečnem, najnižjem in najvišjem osebnem dohodku povzemamo po metodologiji izdelave obrazca RAD-1.

Najnižji osebni dohodek je bil dosežen v oddelku sanitetne konfekcije na delih in nalogah ocenjenih s pretežno 4 kategorijo, ter z dosegom delovne norme 96,6 % in z 2 % dodatka faktorja delovne dobe.

Albina Kosmač

POROČILO O GIBANJU OD V DO TOSAMA ZA MESEC NOVEMBER

Štev. poročila 11/88

RAZREDI V 100 dan	P A O I Z V O D N I S E K T O R													VOD. DO	D O TOSAMA		
	PR	TO	TOT	BE	VO	MI	SK	OK	PMS	VOD. PS	EKS	ERS	KS			TRS	SON
840	4	6	4			67	24	8	22								141
840 - 860	1	4	5		1	25	13	6	8		1						63
860 - 880	2	7	3			15	13	11	6		1		1				66
880 - 900	2	6	1			16	21	12	5		1	1	15				80
900 - 920			5			11	6	3	8		1		11				63
920 - 940	1	1	4			6	5	10	3		3		4				47
940 - 960	4	4	7	1	1	4	2	1	5		2		9				40
1010-1040	1	2	4	1	1	2	1	2	3				6	2			27
1040-1070		1	3	1	2	1			4				2	2			21
1070-1100	2		1	2				1	1	1	1	1	5	1			18
1100-1130			2			1	1		1	1	1	1	1				18
1130-1160	2	1	3	2		2			2				4				23
1160-1190			1		2	1	2										10
1190-1220			7		2				1				1	4			11
1220-1250				3	1						1	2		4			11
1250-1280	2			1	1	2					3		2	2			13
1280-1310		1	1	5	1	1	1				1	1		5	1		18
1310-1340			2	2	1	1	1		1	1	1	1	5	2			15
1340-1370		2	2	1	1			1		2	3	1	6			1	21
1370-1400			1	3	2	1		1	2		1		4				19
1400-1430						1							3	2			6
1400	2	2	7	6	5	6	3	1	6	8	13	12	29	29	5	1	155
SKUPAJ	26	46	57	31	22	164	103	63	83	10	48	29	99	81	8	2	861

POVPREČNI OD 1.047,110

NAJVIŠJI OD 670,450

NAJNIŽJI OD 2.349,890

Zahvale

Ob boleči izgubi drage žene in mamice Ani Novak se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOSAME, osnovni organizaciji sindikata za podarjeno cvetje in finančno pomoč in vsem, ki ste njen prerani grob zasuli s cvetjem.

Drago Novak

Ob nenadomestljivi izgubi najine drage mame se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz oddelka skladišča surovin in sodelavkam iz sanitete I za podarjeno cvetje in finančno pomoč.

Lepa hvala tudi osnovni organizaciji sindikata in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali ob tej huđi izgubi.

Miran Novak
Marija Cerar

Ob boleči izgubi moje drage mame Marjete Potočnik se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz otroške konfekcije ter Osnovni organizaciji sindikata za izrečeno sožalje. Hvala tudi za podarjeno cvetje, denarno pomoč in vsem tistim, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Joži Cvjetinovič

Ob nenadni smrti moje ljubljene tete se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem tkalnice širokih tkanin za izreke sožalja ter denarno pomoč.

Fani Stele

Ob prerani smrti mojega brata se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz ekspedita in mikalnice za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Marta Bajde

Klubu upokojencev se iskreno zahvaljujem za obisk in izkazano pozornost.

Kolektivu DO pa želim v letu 1989 veliko uspeha pri nadaljnem delu.

Ivanka Milič

Ožjim sodelavkam in sodelavcem tkalnice ovojev se zahvaljujem za darilo.

Veronika Rožič

Najtopleje se zahvaljujem sindikatu TOSAME za obiske in darila, ki so mi jih izročili ob moji boleznii.

Čprav že po Novem letu, vsem sodelavcem in sodelavkam in vsem članom TOSAME želim v letu 1989 predvsem zdravja in vsega, kar si sami želijo.

Franc Berdajs
iz belinice

Vsem sodelavcem in sodelavkam iz oddelka mikalnice se iskreno zahvaljujem za poklonjeno darilo in pozornost ob odhodu v pokoj. Delovnemu kolektivu pa želim veliko delovnih uspehov.

Tončka Lančaj

Sindikalni organizaciji TOSAME se iskreno zahvaljujem za večkratne obiske in denarno pomoč v času moje bolezni.

Delovnemu kolektivu TOSAME pa želim uspešno poslovno leto 1989

Julijana Prelesnik

Hvala lepa za denarno pomoč in veliko uspehov še naprej.

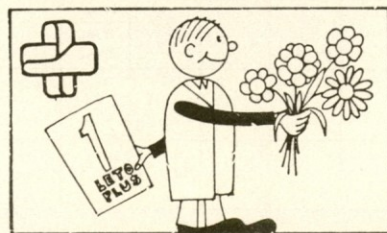
Maksa Slapar

OPRAVIČILO

V imenu tiskarskega škrata se opravičujemo za nekaj neljubih napak v prejšnji številki - napačno izpisani priimki v podpisih k sliki naših komercialnih predstavnikov in vzdrževalcev tkalnice širokih tkanin, v članku o naših upokojencih pa je njihova ugotovitev, da pokojnine ne dosegajo niti polovice osebnega dohodka aktivnega delavca.

Kadrovske vesti

•Rojstni dan v mesecu decembru praznujejo

PROIZVODNI SEKTOR

Proizvodnja

Grandovec Lucija, Kamenšek Marjeta, Perinšek Anton, Stopar Marija, Zarnik Anton.

Pripravljalnica

Bratun Pavla, Osolin Marija, Zibelnik Zdravko, Cerar Olga, Cerar Angelca, Furlan Marjeta, Gaberšek Julijana, Hribar Martina, Keržan Marta, Korant Draga, Kralj Valentina, Lesičar Irena, Novak Jožefa, Okorn Majda, Rems Marjana, Rokavec Veronika, Ručigaj Ani, Žavbi Zvonimir, Ravnikar Frančiška, Hribar Maja.

Dečman Pavla, Gaberšek Mihaela, Gorjup Antonija, Grilj Antonija, Habjanič Marija, Hočevar Janja, Kokalj Sabina, Klopčič Da-

rinka, Klopčič Metka, Kos Dorica, Kos Darja, Lančaj Antonija, Lavrič Veronika, Lavrinc Pavla, Lenček Pavla, Luthar Nežka, Mencinger Lidija, Pavli Slavka, Pavlič Martina, Sever Tatjana, Klemenc Herman, Sankovič Andreja, Gregorin Simona,

Kotnik Marjeta, Rokavec Valentina, Urbanija Veronika, Vrečar Slavica,

Kovič Janez, Kocjančič Marija, Pirc Marija, Račič Marjeta,

Urbanija Miha, Klakočar Robert,

Zibelnik Silva, Kveder Anton,

Lenček Pavla, Pojbič Marija, Vesel Tatjana, Kralj Julijana

KOMERCIALNI SEKTOR

Drolc Ivan, Grujič Peter, Jerman Gverino, Kunac Josip, Lokvenec Vasiljka, Poljanšek Jožefa, Prestor Alojz, Rode Neli, Koprivšek Marjan

SPLOŠNO-KADROVSKI SEKTOR

Leban Martin, Strmšek Antonija

EKONOMSKO-RAČUNOVODSKI SEKTOR

Hribar Antonija, Sevšek Franci, Barlič Francka

TEHNIČNO-RAZVOJNI SEKTOR

Banko Janez, Dolgan Dušan, Križnar Peter, Peterka Anton, Pernuš Srečo, Sušnik Marko, Velkavrh Janko, Dimic Alenka

SEKTOR ZA ORGANIZACIJO IN NAGRAJEVANJE

Rode Sonja

• Poročili so se:

Svetlin Darko
Glušič Ana por. BREMEC

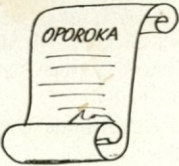
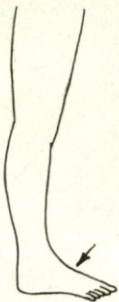
• Rodili so se:

Prce Ani - sin, sin (dvojčka)
Korošec Olgi in Jožetu - hči
Brodar Srečku - hči
Krašovec Metki - sin
Borošak Mojci - sin

• Odšli:

Novak Ani - umrla
Žnidarič Alenka - na lastno željo

	SESTAVILA BERNARDA BIZJAK	PRAOČE SEMITOV	BORIŠČE V GIRKUSU	MOŠKO IME	DRUGA KOŠAJA	GORA V BIH	RELIGIIZNO PREPRICANJE	MADŽARSKO MESTO	NATRIJ
	PREBIVALIŠ MENIHOV								
	POKRAJINA V ETIOPIJI								
VEDA O VPLIVU OKOLJA NA ŽENA BITJA	ALUMINIJ	POPRAVLJ. STROJEV MESTO OB RBEČ. MORJU							
MOŠTVO, EKIPA			PRIEZAVA ALPNIŠTOV Y STENI GREGARJENIK						
PASTIRSKA PESEM				OČE ZAČETNOST IZVIRNOST				MESTO V TERKASU	IZDELANO IZ RAZNOBARV. VLAKEN
SOMBOR		KRIŽAJ BOJAN 100 m ²		KISIK PRIPOMOČEK PRI PLETENJU	MUSLIMAN DUHOVNIK 6. ČRKA				
PRITISK			PREBIVALEC IRŠKE SESTAVLJAL URAD. LISTIN				BERILIJ SLABO ZRAČENO		
GOROVE V NOVI ZELANDIJI					POLITIČNO ZATOČIŠČE MESTO NA MADAGASK.				
MAGNEZIJ	AFRIŠKI VELETOK	Z. IME PRABOG STARIH SLOVANOV					VPRAŠALNI ZAJMEK		
NEMŠKI FIZIK ALBERT							VEZNIK		
OBDELANA ZEMLJA				NOGOMETNI KLUB			OS. ZAJMEK VRSTA METULJA		
DUHOVNIŠ. OBLEKA				MESTO V ZON FRANK. IGRALEC IN REŽISER					
	18. ČRKA		PRAZNAVA, LUKNJA BLEDOREČA BARVA					16. ČRKA	
	REKA V J. AMERIKI							KURIR	GLAVNI ŠTEVNIK
	VRSTA PTIC PISHMONOŠ							SELEN ČIŽMAN TOMAŽ	
	ZATEMLJEN ZASTRT								
		NEVTRON							
									POD

NAGRADNA KRIŽANKA

REŠITVE PRIČAKUJEMO DO 31. 1. 1989

ODDELEK

IME IN PRIIMEK

Uredniški odbor Tosame:

Berlec Vladka, Štampihar Majda,
Šarc Irena, Podpeskar Jože, dipl. ing.,
Vidregar Jana, Avbelj Danica - OZSS,
Drčar Milan - OZK, Svetlin Darko - OZSMS,
Korošec Nada - blagajnik,
Kokalj Zdenka - glavni urednik.

Glasilo **TOSAMA** izdajajo delavci delovne organizacije TOSAMA, Vir, Saranovičeva 35.

Izhaja enkrat mesečno v 1500 izvodih.

Tisk: TCP »Djuro Salaj«, TOZD Papirkonfekcija Krško.

Nagrade

Na nagradno križanko iz prejšnje številke je prispelo 45 rešitev, v glavnem popolnoma pravih, nekaterim je preglavice povzročala le tovarna v Ribnici-RIKO in vrsta detelje - NOKOTA.

Pri žrebu pa so tokrat imeli srečo:

1. nagrada - 10.000 din: **JOŽI GREGORIČ, TŠT**
2. nagrada - 8.000 din: **POLONA PODBORŠEK, SKS**
3. nagrada - 6.000 din: **MARIJA PAVLIČ, ERS**

Kupiš - kupim

Prodaj glasbeni stolp FISHER. Int. 250

Tosamovska

Delavki, poročena in samska, na delovnem mestu slišita po radiu napev ... sredi decembra je češnje obljubljal mi ...

Poročena reče samski: »Le pazi, da ne pride kakšen tak, ki ti bo pozimi češnje obljubljal.«

Le ta pa odvrne: »Pa kaj potem. Saj mi jih lahko da iz zamrzovalne skrinje, saj ni nikjer rečeno, da morajo biti sveže.«